

Budgetloven er en stor succes

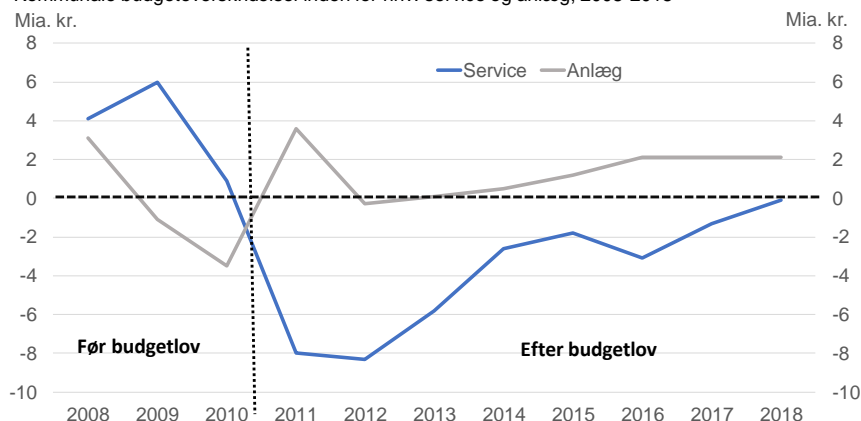
Inden vi fik budgetloven, overskred kommunerne nærmest konsekvent budgetterne, især vedrørende serviceudgifter. Med budgetloven og tilhørende sanktioner ved manglende overholdelse har vi fået en langt bedre budgetsydisciplin. Og efter en tilpasningsperiode rammer kommunerne nu meget tæt på budgetterne.

Frygt for sanktioner

I de første år efter, at regeringen indførte budgetloven i 2010¹, var de kommunale udgifter langt lavere end budgetteret. Kommunerne havde en så stor frygt for at blive sanktioneret for budgetoverskridelser på serviceudgifterne, at de valgte et niveau for serviceudgifter, der lå væsentligt under det med regeringen aftalte og det

Kommunerne overskrider aftalerne på anlægsområdet

Kommunale budgetoverskridelser inden for hhv. service og anlæg, 2008-2018

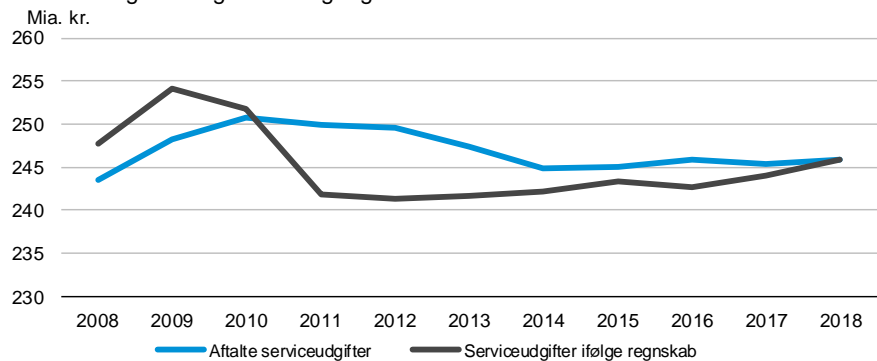

Anm.: I 2018 viser figuren forskellen mellem budget og regnskab. I årene før 2018 vises forskellen mellem aftale og regnskab, ligesom serviceudgifterne er korrigeret for ansvarsforskydninger. Anlægsudgifterne er korrigeret for ekstraordinære ændringer som følge af politiske aftaler og finansloven. Alle tal er omregnet til 2018-prisniveau.
Kilde: FIU-svar på spg. 86, november 2018 (2008-2017) og pressemeddelelse fra fm.dk (2018)

budgetterede niveau. Siden 2014 har mindreforbruget i forhold til budget dog været ret beskedent, og i 2018 svarede de kommunale udgifter stort set til det budgetterede og med regeringen aftalte niveau.

Kommunale serviceudgifter er stort set som aftalt i 2018

Serviceudgifter ifølge aftale og regnskab

Anm.: I 2018 viser figuren forskellen mellem budget og regnskab. I årene før 2018 vises forskellen mellem aftale og regnskab, ligesom serviceudgifterne er korrigeret for ansvarsforskydninger. Anlægsudgifterne er korrigeret for ekstraordinære ændringer som følge af politiske aftaler og finansloven. Alle tal er omregnet til 2018-prisniveau.

Kilde: FIU-svar på spg. 86, november 2018 (2008-2017) og pressemeddelelse fra fm.dk (2018)

Efter en tilpasningsperiode har kommunerne således vænnet sig til de nye rammer og bruger nu i store træk den aftalte udgiftsramme på serviceområdet.

Manglende sanktioner på anlægsområdet

På anlægsområdet, hvor der ikke er indført sanktionsmuligheder, har vi ikke set samme budgetdisciplin. Anlægsloftet er blevet overskredet hvert eneste år siden 2010, og i de seneste år har der samlet set være tale om en overskridelse af de kommunale budgetter.

God budgetdisciplin for serviceudgifter de senere år

Det var naturligvis uhensigtsmæssigt, at de kommunale udgifter i de første år efter indførslen af budgetloven blev væsentligt lavere end planlagt. Men kommunerne synes nu at have fået bedre styr på budgetopfølgningen, så serviceudgifterne nu ligger meget tæt på det planlagte niveau. Den gode erfaring med budgetoverholdelse omkring serviceudgifterne de senere år bør føre til, at sanktionsmulighederne også indføres på anlægsområdet, så det sikres, at de samlede kommunale budgetter overholdes.

DI ønsker et højere anlægsloft, men aftaler skal overholdes

DI arbejder for at der inden for det samlede offentlige budget kan prioriteres et højere anlægsloft til de nødvendige investeringer i infrastruktur og grøn omstilling. Men når staten indgår aftaler med kommunerne bør der være mekanismer, der sikrer, at disse aftaler bliver overholdt. Dette ser ud til at være lykkedes for så vidt angår serviceudgifterne. Men der mangler budgetdisciplin på anlægsområdet.

¹ Selve budgetloven er fra 2012 og får virkning fra 2014. Men der blev indført sanktioner ved kommunale budgetoverskridelser i 2010, som fik virkning fra 2011. Disse sanktioner svarer helt til den nuværende budgetlovs bestemmelser.